

Mark- och miljödomstolen

ju.remissvar@regeringskansliet.se

ju.L1@regeringskansliet.se

Yttrande över betänkande av Utredningen om koordinatbestämda fastighetsgränser – SOU 2025:80

Mark- och miljödomstolen avger följande yttrande.

Mark- och miljödomstolen anser att utredningen i huvudsak är gediget utförd och tillstyrker ett införande av koordinatbestämda fastighetsgränser. Domstolen vill uppmärksamma följande vid ett eventuellt framtagande av proposition.

Av förslaget till 14 b kap. 8 § framgår att lantmäterimyndigheten ska godkänna en överenskommelse om koordinatbestämning, om det med ledning av karta, handlingar och andra uppgifter kan antas att a) den överenskomna sträckningen inte avviker väsentligt från fastighetsgränsens rätta läge, b) överenskommelsen inte medför en värdeminskning av betydelse för någon fastighet, och c) olägenhet inte uppkommer från allmän synpunkt, och 5. en sådan rättighet som avses i 6 § inte påverkas om överenskommelsen godkänns.

Med hänsyn till den begränsning som gäller för avvikelser vid överenskommelse om fastighetsbestämning, där fältarbete i många fall även är nödvändigt, kan det ifrågasättas hur genomförbar den föreslagna skrivningen kommer att vara i praktiken när det gäller fastighetsgränser av sämre kvalitet. Vid ett överklagande, och rimligen även för att lantmäterimyndigheten ska godkänna överenskommelsen, ställs höga krav på den utredning som måste ligga till grund för att klarlägga vad som utgör en väsentlig avvikelse. Detta gäller bland annat mot bakgrund av behovet att tillvarata panträttshavarnas intressen. Frågan bör därför klargöras ytterligare, med hänsyn till det betydande bedömningsutrymme som det nuvarande förslaget kan anses medföra.

I utredningens förslag till kap. 14 a 5 § 2 punkten framgår att en ansökan om särskild koordinatbestämning ska avvisas om den avser en fastighetsgräns som ska koordinatbestämmas vid en pågående fastighetsbildnings- eller fastighetsbestämningsförrättning. Det bör övervägas

att i en eventuellt kommande proposition utveckla under vilka omständigheter det står klart att en fastighetsgräns ska koordinatbestämmas. Om det exempelvis är tillräckligt att en ansökan som kan leda till koordinatbestämning av den aktuella gränsen inkommit till lantmäterimyndigheten, eller om myndigheten måste göra en bedömning vid avvisningstillfället om koordinatbestämning framöver faktiskt kommer att ske inom en pågående förrättning.

Överenskommelse om koordinatbestämning ger samma fastighetsbestämmande verkan, men utan de krav på utredning och medföljande förrättningskostnader från lantmäterimyndigheten som följer av ett fastighetsbestämningsbeslut baserat på en överenskommelse. Det bör även övervägas att klargöra i vilken omfattning överenskommelse om fastighetsbestämning och särskild gränsutmärkning fortfarande behövs.

Detta remissvar har beslutats av chefsrådmannen Lena Pettersson efter samråd med rådmannen Karin Fridell, de tekniska råden Björn Bodin och Nils Fält samt beredningsjuristen Julia Zietara.